

ESBL-CARBA – vårdhygieniska riktlinjer

Vårdrutinen gäller även vid misstänkt ESBL_{CARBA} i avvaktan på provsvar.

Patientens medicinska omhändertagande får inte förhindras eller fördröjas på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av ESBL_{CARBA}.

Konsekvenserna vid smittspridning är större jämfört med ESBL varför följsamhet till rutiner är särskilt viktigt.

Allmänt

ESBL_{CARBA}: Tarmbakterier, t ex E. coli och Klebsiella pneumoniae, som producerar Extended Spectrum Beta Lactamases. ESBL_{CARBA} kan dessutom bryta ner karbapenemer som ofta är den enda tillgängliga behandlingsmöjligheten vid infektioner med ESBL-bakterier.

ESBL_{CARBA} ska anmälas enligt smittskyddslagen.

Behandlande läkare:

- märker upp journalen i uppmärksamhetssignalen
- smittskyddsanmäler bekräftat fall i SmiNet
- informerar skriftligt och muntligt till patienten

På Folkhälsomyndighetens hemsida finns mer information.

Smittvägar

Bakterierna sprids som fekal-oral smitta och genom direkt eller indirekt kontaktsmitta. Smittspridning sker främst via förorenade händer, kläder, föremål eller utrustning. Bakterien fastnar lätt i miljön och har god överlevnad framförallt i fuktig omgivning.

Riskfaktorer för smittspridning

- Diarré, faeces- eller urininkontinens
- Drän, PEG och stomier
- Urinvägskateter (KAD, suprapubis, pyelostomi mm)
- Omlägningskrävande sår
- Förvirring, demens

Var skall patienten vårdas?

- Vårdas isolerad på eget rum med egen toalett och dusch

Vårdrutiner

- Basala hygienrutiner
- Desinfektera alltid händerna när rummet lämnas oavsett patientkontakt eller inte
- Informera patienten om vikten av god handhygien. Särskilt viktigt med god hygien vid toalettbesök.
- Måltider och fika ska serveras av personal
- Byt eventuella kanyler/katetrar vid inläggning efter vård i ett geografiskt riskområde, se Vårdhygiens hemsida

Material och hjälpmedel

- Begränsa förråds mängd och utrustning på rummet
- Oanvänt engångsmaterial på rummet kasseras då patienten skrivs ut
- Flergångsmaterial desinfekteras i spol/diskdesinfektor
- Alla hjälpmedel är patientbundna och avtorkas dagligen med ytdesinfektionsmedel och punktdesinfekteras vid behov

Besökare

- Desinfekterar händerna före och efter besöket
- Får inte vistas i allmänna utrymmen
- Får inte vistas i förråd, ta material från förråd, förrådsvagnar eller hantera avdelningens livsmedel
- Tillämpar basala hygienrutiner om de deltar i vårdarbetet

Undersökning på annan enhet

Konsultundersökningar bör i första hand utföras i patientens eget rum.

- Remissmottagaren ska informeras om ESBL_{CARBA} på remissen och meddelas muntligen
- Patientens ska ha rena kläder och desinfekterade händer
- Sår täcks med rena förband
- Rent inkontinensskydd, tömda urinpåsar och stomier

- Vid transport i sängen ska denna bäddas ren och torkas av med ytdesinfektionsmedel.

Smittspårning

- Smittspårning initieras alltid av Vårdhygieniska enheten
- Berörd enhet ansvarar för utförandet

Patient med känd ESBL_{CARBA}

- Inga rutinmässiga kontrollodlingar vid vård av känd ESBL_{CARBA}-bärare på avdelningen. Detta under förutsättning att MRB rutiner och basala hygienrutiner har följts.

Vid nyupptäckt ESBL_{CARBA}

- Odlingar tas enligt instruktion från Vårdhygieniska enheten

Utskrivning till annan vårdenhet

- Vid utskrivning till särskilt boende eller hemsjukvård ska avdelningen informera den mottagande enheten om ESBL_{CARBA} bärarskapet/infektionen
- Vårdplanering och kontakt med hygiensjuksköterska ska ske i god tid innan utskrivning

Städning, tvätt, avfall, disk

Punktrensning/desinfektion: Torka först upp spill. Därefter alkoholbaserad ytdesinfektion.

Daglig städning: Vårdrum och hygienutrymme. Kontaktytor på säng, sängbord, andra kontaktytor i patientens närhet, handfat särskilt kranar, ringleddningar och toalettstol. Använd fuktad mikrofiberduk alt. rengöringsmedel och vatten. Viktigt med mekanisk rengöring. Desinfektera med alkoholbaserad ytdesinfektion

Golv: Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten.

Slutstädning: Slutstädning utförs två gånger med olika personal. Extra viktigt att först göra en mekanisk rengöring med fuktad mikrofiberduk alt. rengöringsmedel och vatten. Därefter används ytdesinfektion. Samma rutin som vid daglig städning.

Släng toalettpappersrullen, toaborsten och oanvänt engångsmaterial som varit på rummet.

Madrasskydd och kuddöverdrag skickas på tvätt. Madrasskärna inspekteras. Vid synlig kontaminering kasseras denna.

Hjälpmiddel: Rengörs och desinfekteras som vid daglig städning.

Tvätt: Smittförande tvätt.

Avfall: Konventionellt avfall.

Disk: Servett, haklapp, plåster eller liknande kastas på rummet innan brickan tas ut. Porslinet diskas i diskmaskin.

Märkning av journal

Märkning av journal görs av läkare som ordinerat/mottagit odling. Noteringen skall införas i Cosmic under smitta:

- Rubrik: ESBL_{CARBA}
- Kommentar: Se X-klinikens anteckning, aktuellt datum.

Gör en anteckning i aktuell journal med följande text:

”Hos denna patient har resistent bakterie, ESBL_{CARBA} påvisats. All eventuell antibiotikabehandling bör ske i samråd med infektionsjour”. Hänvisa till aktuellt odlingsvar.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2022-04-12	Översyn av dokument och byte av mall	CJ, SC, EL, BL, EA
2022-10-06	Information till patienten. Madrasskydd och kuddöverdrag skickas på tvätt och kontrolleras vid utskrivning.	BL, P-ÅJ